

ΣΤΙΧΟΙ

Μ' ἄλλες θυμῶν ἢ θάλασσα καὶ μᾶλλον παιγνιδίξει,
Καὶ μοναχὰ στὸ πλάϊ σου μὴτ' ἓνα κῆμα σπᾶ,
Ξαρμάτῳ στὴν ἀμμονδιὰ, ποῦ μόλις τὴν ἀγγίζει,
Μοιάζεις βαρκούλα, τὴ γυμνὴ καρδιὰ ποῦ σ' ἀγαπᾶ,

Ὅσο κιὰν θέλῃς χτύπα με, κακὲ, δὲ μὲ πονεῖς,
Ρίξε τα κι' ὅλα ἀπάνω μου τὰ βέλη σου, σ' ἀφίνω,
Κι' ἂν ἄλλοτε τὸ χᾶδι σου μὲ πλήρωνε κι' ἐκείνο,
Μὰ τώρα κλειῶ σιὰ στήθη μου τὴν πέτρα τῆς ὑπομονῆς.

Πίσω ἀπομένουν τὰ βουνὰ καὶ παραπίσω οἱ κάμποι,
Κι' ὅσα ὥραϊα ὁ γνώριμος ἐσκέπαζε οὐρανός,
Καὶ τὸ πλεούμενο ἀρμενᾶ, ὅλο ἀρμενᾶ, ὡς ποῦ ρᾶμπη
Ἐκεῖ π' ἀνοίγει ἀπέραντος ὁ τάφος—ὠκεαρός.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ!

Στὸν ἀγαπητὸν μου Κ. Χ. Πάγκαλον

Ἄκουμισμένοι ἐπάνω εἰς τὸ γραφεῖό του ἐκύτταζε
μὲ πόνο τῆς μητέρας του τὴν εἰκόνα ἢ ὅπια ἦτο
κρεμασμένη στὸν τοῖχο.

— Καυμένη μάνα! ἐστέναξε Πόσο θὰ λυπᾶται ἡ
ψυχὴ σου ἂν βλέπῃ τὰ μαρτύρια ποῦ ὑφίσταται τὸ
παῖξ σου!

Κ' ἐσηκώθη, ἔκλεισεν ἀπότομα τὸ βιβλίον ποῦ
εἶχεν ἐμπροστὰ του καὶ διηθύνθη εἰς τὸ παράθυρον
ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἤμπορούσε κανεὶς νὰ θαυμάσῃ ἀνέτως
ἔλῃν τὴν μαγεῖαν τῶν χρωμάτων ποῦ σκορπίζει ἓνα
ὥραϊο δειλινό.

Ἄλλ' αὐτός, μ' ἔλα τὰ εἰκοσιπέντε ἔτη του ποῦ
εἶχαν βέβαια κάποιον δικαίωμα εἰς τοιοῦτου εἶδους
ψυχικὰς ἀπολαύσεις, κάθε ἄλλο ἐσκέπτετο ἢ νὰ
θαυμάσῃ τῆς φύσεως τὰ θέλγητρα διότι στηρίζας καὶ
πάλιν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος ἐβυθίσθη εἰς
συλλογισμοὺς καὶ τὸ ἀπλανὲς βλέμμα του λὲς ὅτι ἤτέ-

νιζε κάποιον μακρυνό, τρισπόδητο, ἀλλ' ἀνέφικτο δι'
αὐτὸν σημεῖο.

Καὶ αὐτὸ τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον νυχθημερὸν ὄνειρο-
πολοῦσε καὶ ἔμως μ' ἔλας του τὰς προσπάθειας, μ' ἔλα
του τὰ βᾶσανα δὲν ἤμπορούσε ν' ἀποκτήσῃ ἦτο —
ποῖος ἤμπορούσε ποτὲ νὰ τὸ φαντασθῇ — ἡ ἀγάπη!

Ναί, ὁ καυμένος, δὲν ἤμπόρεσε ποτὲ ν' ἀγαπηθῇ!

Καὶ δι' αὐτὸ καὶ μόνον ἐθεωροῦσε τὸν ἑαυτὸν του
ὡς τὸν δυστυχέστερον ἀνθρώπον τοῦ κόσμου, διότι
καθ' ἔλα τὰ ἄλλα σπανίως τοῦ ἐδίδετο ἀφορμὴ νὰ
παραπονεθῇ μὲ τὴν τύχην του. Ἐργατικός, τίμιος,
εὐσυνείδητος, εἶχε δηλαδὴ ἔλα τὰ προσόντα ποῦ πολὺ
γρήγορα ἤμποροῦν ν' ἀναδείξουν ἓνα νέον εἰς τὴν
κοινωνίαν. Ἀπορφανισθεὶς ἀπὸ μητέρα εἰς νεαρὰν ἡλι-
κίαν, ἔμεινε ὁ μόνος προστάτης ἐνὸς γέροντος πατρὸς
ὁ ὁποῖος ἐπεροῦσε τὰ τελευταῖα του χρόνια στὸ ἀγα-
πημένο του νησί καὶ μιᾶς ἀδελφῆς τὴν ὁποῖαν ἀποκα-
τέστησεν ἀρκετὰ καλὰ.

Ἄλλ' ἂν ἡ φύσις τὸν ἐπροίκισε μὲ τὸ πολῦτιμο
καὶ εὐεργετικὸ δῶρο, νὰ καθιστᾷ δηλαδὴ τοὺς ἄλλους
εὐδαίμονας, τὸν ἴδιον ἔμως ἀδίκησε φοβερά, διότι τὴν
μεγάλην καὶ γεμάτην ἀπὸ πραγματικὴν εὐγένειαν
ψυχὴν του ἐνέκλεισε μέσα σ' ἓνα σῶμα ἀκανόνιστο,
δύσμορφο, ραχικὸ.

Μὲ δύο λέξεις, ἦτο καμπούρης.

Δι' αὐτὸ τοῦ ἔλειπεν ἡ ἀγάπη, δι' αὐτὸ τοῦ ἔλειπε τὸ πᾶν. Τοῦ ἐφαίνετο πάρα πολὺ σκληρὸν νὰ ζῆ κανεὶς σ' αὐτὸν τὸν μάταιο κόσμον χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς ἔρωτα ποῦ εἶναι μιὰ μεγάλη παρηγοριά, μιὰ γλυκειὰ ἀνακούφισις, μιὰ σταλιά δροσιάς σ' αὐτὴν τὴν τρικυμία τῆς βιοπάλης. Δυὸ ἀγαπημένα μάτια, εἶναι δύο φτερά μὲ τὰ ὁποῖα πετᾷ ἡ καρδιά καὶ συναντᾷ τὴν εὐτυχίαν. Μὰ ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν ἐγύρευε καὶ δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὴν ἔρῃ. Τοῦ ἐφαίνετο διὲ ἔλοι τριγύρω του τὸν εἰρωνεύοντο καὶ τὸν ἐχλεύαζαν διότι δὲν κατώρθωσε ν' ἀγαπηθῇ ἀπὸ κανένα κορίτσι. Εἰς τὰ θῆατρα, εἰς τὰ καζίνα, εἰς ἕλας τέλος τὰς συγκεντρώσεις, ἐκύταζε δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ νὰ προσελκύσῃ ἐπάνω του κανένα τρυφερὸ βλέμμα, ἀλλ' ὦ τῆς πλάνης! Καμμία δὲν τὸν ἐβλεπε καὶ ἂν κατὰ λάθος τὰ μάτια καμμιάς ἐπιπτον ἐπάνω του, ἔστρεφαν ἀμέσως ἄλλου καὶ εἰς τὸ πειὸ γλυκὸ χαμόγελο ἀπαντοῦσε τὸ πλεόν σαρκαστικὸν μειδίαμα.

Πόσες φορές ὠρκίσθηκε νὰ μὴ ξαναζητήσῃ αὐτὸ τὸ αἰσθημα ποῦ τὸν ἐτυρανοῦσεν ἔτσι ἀλύπητα καὶ τὸν ἔκαμνε νὰ χύνη τόσα δάκρυα. Ἄλλ' ἄλλες τόσες φορές παρέβη τὸν ὄρκον του καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα.

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μελαγχολικοὺς ρεμβασμοῦς του τὸν ἀπέσπασεν ἑξαφνα ὁ κρότος μὲ τὸν ὁποῖον ἀνοιξε τὸ παράθυρον τοῦ διπλανοῦ σπιτιοῦ.

— Μπα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, πότε πάλιν ἐνοικιάσθη αὐτὸ τὸ σπίτι;

Ἄλλὰ δὲν ἐπρόφθασε ν' ἀποτελειώσῃ καλὰ καλὰ τὸν συλλογισμὸν του διότι τὸ παράθυρον ἐστολίσθη μὲ ἓνα κεφαλάκι κοριτσιοῦ ὀνειρώδους καλλονῆς.

Κατὶ μάτια ἀμυγδαλωτά, ὀλογάλανα, ποῦ τοὺς ἔδιδαν ἓνα ἰδιαιτέρο τύπο τὰ μεγάλα μαῦρα φρύδια, μιὰ μυτίσια ἔλο χάρι, κατὶ χειλάνια σὰν κεράσια καὶ κατὶ μάγουλα ποῦ ἐμπρός τους τὸ ὀμορφότερο τριαντάφυλλο θὰ ἔχανε τὴ μυρωδιά του ἀπὸ τὴ ζήλειά του. Καὶ τριγύρω σ' αὐτὴ τὴ γοητευτικὴ εἰκόνιτσα ἀπλώνοντο σὰν πλαίσιο τὰ πυκνὰ μεταξένια μαλλιά. Μόλις ὁ νέος ἀντίκρουσε τὸ ἀγγελικὸ αὐτὸ προσωπάκι, ἐστέναξε βιθνεῖα κ' ἐκίνησεν ἀπελπιστικὰ τὴν κεφαλήν.

— Κατηραμένη τύχη! εἶπε, πῶς σ' ἀρέσει νὰ παίξῃς μαζί μου! Δὲν ἠμπόρεσαν νὰ σ' ἐξιλεύσουν ἀκόμη τόσα καὶ τόσα μαρτύρια;

Πρὸς τί ἐὰν ἡ νεανὶς ἦτο ὠραία;

Πρὸς τί ἐὰν ἡ ἀπόστασις ποῦ τοὺς ἐχώριζεν ἦτο τόσο μικρά; Τόσον τὸ χειρότερον δι' αὐτόν. Ἡ συμφορὰ του θὰ ἤϋξανε, τὰ πικρὰ βέλη θὰ τὸν ἐπετύγχανον καλύτερα.

Ἄλλὰ!... διατί τρέμει;

Ἦτο ὄνειρον, ἦτο ὀπτασία, αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶδε;

Ἐνα χαμόγελο ἐστόλισε τὰ κοραλλένια χεῖλη τῆς κόρης.

Καὶ τὸ χαμόγελο ἀπημυθύνετο πρὸς αὐτόν, ναί, πρὸς αὐτόν.

Πόσον ἦτο γλυκὸ, ἀδρῶ, αἰθέριο!

Πρῶτη φορὰ εἶχε δῆ τέτοιο χαμόγελο στὴ ζωὴ του! Δὲν θὰ τὸ ἀντήλλασε μὲ ἕλα τοῦ κόσμου τὰ καλὰ.

Γεμάτος ἀπὸ συγκίνησι, τρελλὸς ἀπὸ χαρὰ ἡ ὁποία ἔδωκε σὲ μιὰ στιγμὴ ἔλο τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς του, ἔσπευσε ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πρῶτην αὐτὴν ἐρωτικὴν ἐκδήλωσιν.

Ἡ κόρη τοῦ ἐχαμυγέλασε καὶ πάλιν.

Ἡ καρδιά του ἐκτυποῦσε μὲ ἀκατάσχετη ὀρμῇ. Τὸ βλέμμα του ἔγεινε περιπαθέστερο, φλογερότερο.

— Θεέ μου, ἐφιθύριση, ἀγαπῶμαι ἐπὶ τέλους!

Ἡ νεανὶς δὲν ἔπκυσε νὰ τὸν βλέπῃ ἀτενώς καὶ νὰ μειδιᾷ.

Τὸ θῆρρος του ὀλοὲν ἠϋξανε. Δὲν εἶχε πλεόν κανένα λόγον ν' ἀμφιβέλλῃ.

Τὸν ἀγαποῦσε, ναί, τὸν ἀγαποῦσε καὶ μὲ πᾶθος μάλιστα!

Τὴν ἀγάπη τὴν ὁποῖαν ἐνόμιζε χαμένη γιὰ πάντα δι' αὐτόν, νὰ, τώρα τὴν ἔβλεπεν ἐμπροστὰ του, ζωντανή, γελαστή, πεντάμορφη.

Ἄπεφάτισε νὰ τῆς ὀμιλήσῃ.

Μὲ τρεμουλιαστὴ φωνὴ τὴν ἠρώτησεν.

— Ὁραία μου δεσποινίς, πῶς ὀνομάζεσθε;

Αὐτὴ τὸν ἐκύτταξε καλὰ καλὰ, ὕψωσε τὸν δάκτυλον πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ εἶπεν.

— Οὐρανὸς, θάλασσα, ἀστέρες!

Καὶ ἔτρεξε μέσα εἰς τὸ δωμάτιον ἀφήσασα ἠχηρὸν καγχαστικὸν γέλωτα.

Ἦτο τρελλή!...

K. N. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

(συνέχεια)

Τὸν ἤρμενον ὁμοῦς τοῦτον βίον ἐπέπρωτο νὰ διακόψῃ ἔρις, ἡ; ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἀποχώρησις τοῦ Βενιαμίν. Εἰς τὴν ἐκρηξίν ταύτης ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ ἀριξίς τοῦ Θεοφίλου Καῖρου, ὅστις ἀπὸ ἐτῶν διατρίβων ἐν Εὐρώπῃ πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα τῷ 1811. Προσηλυθεὶς τότε οὗτος ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ δὲν ἠδυνήθη δυστυχῶς νὰ παραμείνῃ ἐπὶ μακρὸν καὶ ἀμέσως κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1811—12 ἐπανελθὼν ἐνταῦθα ἐκ Σμύρνης ἀνέλαβεν τινὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Βενιαμίν διδασκαμῆνων πρότερον μαθημάτων, τοῦ τελευταίου τούτου περιορισθέντος εἰς τὴν φιλοσοφίαν⁽¹⁾ καὶ ἀστρονομίαν⁽²⁾. Ἡ λύσις αὕτη ἦτο ἀληθῶς ἐξαιρετος ἀλλὰ

(1) Ἦσως τότε ἀνέλαβε τὸ μάθημα τοῦτο αὐθις ὁ Βενιαμίν (Παράθελε Χρονικὸν Πατριαρχ. Ἀκαδημ. εὐθ. ἀνωτ.)

(2) Ἡ ἐλάττωσις τῶν ὥρων τῆς Διδασκαλίας τοῦ Βενιαμίν ἦτο φαίνεται ἀναγκαία καὶ ἕνεκα τῆς ὀφθαλμίας ἐξ ἧς ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἐπασχε. (Παράθελε καὶ Ξενοφ. τόμ. Β'. σελ. 79).